

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 802-01/14-4/ EPA 1884 - VI
Ljubljana, 24. april 2014

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14), sprejela naslednje

M N E N J E

**k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1D) –
skrajšani postopek**

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 27. seji 23. aprila 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno pravne službe Državnega zbora in poročilom Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, katere stališče povzema v nadaljevanju mnenja.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o vodah se želi odpraviti administrativne ovire in obremenitve ter poenostaviti postopke izdaje vodnega soglasja in vodne pravice, prav tako pa se z novelo zakona predlaga izvedba popravljalnih ukrepov iz revizijskega in porevizijskega poročila Računskega sodišča iz leta 2013 v zvezi z rabo vode za proizvodnjo pijač, ki se odvzema iz objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo. Za vse rabe voda je izdanih okoli 20.000 vodnih dovoljenj, pri čemer se večina vlog nanaša na rabo vode z neznatnim vplivom na stanje voda in vodni režim. Zato se predlaga poenostavitev v smislu elektronskega evidentiranja posebne rabe vode, kar bo zmanjšalo število vlog za izdajo vodnega dovoljenja za okoli 400 na letni ravni. Zaradi zaznanih velikih obremenitev na področju vodnih soglasij se predlaga fakultativna izdaja projektnih pogojev v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, kar naj bi po oceni predlagatelja pomenilo za cca. polovico manj izdanih projektnih pogojev.

Komisija podpira novo ureditev, ki predvideva evidentiranje posebne rabe vode s pomočjo računalniške aplikacije, s čimer se na eni strani razbremenjujejo uporabniki in na drugi strani organi, ki izdajajo vodna dovoljenja. Ob tej podpori pa se komisija pridružuje stališču Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in pričakuje, da se

bo v četrtem odstavku 2. člena osnutka Pravilnika o evidentirani posebni rabi vode, ki je priloga novele zakona, predlagana površina vrta »do 300 m²« povečala na »do 10.000 m²« in s tem omogočilo zalivanje večjih vrtnih površin z vodo, za katero rabo ni treba pridobiti vodnega dovoljenja, ampak se bo lahko raba vode za te namene evidentirala v vodno knjigo. Komisija meni, da ni nobenega razloga, da je naša zakonodaja strožja od zahteve EU, po kateri je treba spremljati vodna telesa v primeru odvzema vode v povprečju več kot 10m³ na dan. Povečanje vrtno površine na 1ha za državo ne predstavlja nobenega dodatnega stroška, je pa pomembno z vidika zagotavljanja samooskrbe z zelenjavo, še posebej na območjih, kjer ni zagotovljenih večjih namakalnih sistemov. Ko je vode dovolj, ni nobenega razloga, da se preprečuje zalivanje večjih vrtnih površin z vodo, ki se jo evidentira v vodno knjigo, v izrednih razmerah (npr. suša) pa je zalivanje vrtov prepovedano.

V zvezi s predlaganim enoletnim rokom za sprejem (39. člen novele zakona) in enoletnim rokom za uveljavitev Pravilnika o evidentirani posebni rabi vode (10. člen osnutka pravilnika), ki bo določil vrste, pogoje in prag posebne rabe vode, pod katerim se bo posebna raba vode evidentirala v vodno knjigo in za njeno rabo ne bo treba pridobiti vodnega dovoljenja, komisija opozarja, da bomo lahko na uveljavitev navedenega pravilnika čakali dve leti, v tem času pa ostaja v veljavi sedanja ureditev, v kateri so pragovi za določitev vrst evidentirane rabe vode postavljeni previsoko. Komisija je bila sicer seznanjena, da je enoletni rok skrajni rok, v katerem se mora pripraviti računalniška aplikacija, ki bo omogočila evidentiranje posebne rabe vode, vendar meni, da je možno računalniško aplikacijo pripraviti v krajšem času in posledično hitreje sprejeti in uveljaviti pravilnik, ki predstavlja pravno podlago za prehod na poenostavljen način evidentiranja posebne rabe vode, ki ima neznamenit vpliv na stanje voda in vodni režim.

V zvezi s predlagano pravno podlago za postopen prenos pristojnosti pobiranja plačila za vodno pravico in vodno povračilo na Carinsko upravo Republike Slovenije, je bila komisija seznanjena, da je predlagan prenos nalog usklajen z Ministrstvom za finance in Carinsko upravo Republike Slovenije. Glede na podatek, da je veliko okoljskih dajatev neplačanih, komisija ugotavlja, da bosta vodna pravica in vodno povračilo šele z uveljavitvijo novele zakona pridobile status okoljske dajatve zaradi obremenjevanja voda zaradi rabe naravne dobrine.

Ob obravnavi tega predloga zakona Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predlagata, da se pri pripravi načrtovane systemske spremembe Zakona o vodah in novega šestletnega nacionalnega načrta upravljanja z vodami ustrezno upoštevajo naslednji predlogi:

- Natančno naj se opredeli nadomestno zemljišče, ki se zagotovi lastniku ali drugemu posestniku, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti. Prav tako naj se nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti opredelijo kot odškodnina, ki se bo urejala neposredno s pogodbo med izvajalcem javne službe oskrbe s pitno vodo in upravičencem in ne kot državna pomoč.

Za kmetovanje na vodovarstvenih območjih, kjer je zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti, veljavni

Zakon o vodah sicer predvideva zagotovitev nadomestnih zemljišč ali denarno nadomestilo, vendar v praksi nastajajo težave pri izvajanju te določbe. Kmetje v večini primerov nimajo možnosti pridobiti nadomestnih zemljišč, denarna nadomestila pa niso dejanska odškodnina, saj so opredeljena kot državna pomoč, ki je omejena navzgor in za katero je potrebna predhodna odobritev Evropske komisije. Izvajalci javne službe oskrbe s pitno vodo povečini ne upoštevajo zakonskih določb in z upravičenci ne sklepajo pogodb za izplačilo ali kljub sklenjenim pogodbam odškodnin ne izplačujejo. V tej zvezi so bili državni svetniki seznanjeni, da je JP VODOVOD-KANALIZACIJA d. o. o. še v letošnjem letu izplačala nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti za obdobje 2000 do 2013, ostali zavezanci za izplačilo tega nadomestila pa svojih zakonskih in pogodbениh dolžnosti še niso izpolnili.

- Opredelijo naj se ustrezne pravne podlage za nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti (odškodnine) in zagotovi nadomestna zemljišča v primeru kmetovanja na priobalnih zemljiščih, kjer je v določen pasu prepovedano gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin. Državni svetniki opozarjajo, da veljavna ureditev onemogoča razvoja določenih kmetij, predvsem kmetij, ki so imele včasih mline na vodo ali žage, in so zaradi neposredne bližine vodotokov omejene s posebnimi varstvenimi režimi.
- Meje vodovarstvenih območij naj sledijo naravnim mejam oziroma parcelnim mejam. Sedanja ureditev delitve vodovarstvenih območij na širše, ožje in najožje vodovarstveno območje otežuje opravljanje kmetijske dejavnosti, saj je lahko GERK ali parcela v dveh ali celo treh vodovarstvenih območjih, za katere veljajo drugačne omejitve oziroma varstveni režimi (najstrožji, strožji ali blažji režim).
- V delovno skupino, ki pripravlja systemske spremembe Zakona o vodah in načrt upravljanja z vodami, na se vključijo tudi predstavniki kmetov, in sicer predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.
- Systemsko naj se uredi vprašanje pridobitve stavbne pravice zaradi rekonstrukcije mostov, ki potrebujejo gradbeno dovoljenje, saj se zaradi dolgotrajnosti postopkov sanacija mostov zavleče vsaj za eno leto.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.